

republicam scelere Antonii nullam jam haberemus. Sic enim perspicio, sic judico, nisi unus adulescens illius furentis impetus crudelissimosque conatus cohibuisset, rempublicam funditus interituram fuisse. Cui quidem hodierno die, patres conscripti (— nunc enim primum ita convenimus, ut illius beneficio possemus ea, quæ sentiremus, libere dicere —), tribuenda est auctoritas, ut rempublicam non modo a se susceptam, sed etiam a nobis commendatam possit defendere.

Tillægsexamen ifølge Bekjendtgjørelse 22de Maj 1874.

Juni 1904.

Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave): Fordele og Farer ved et selskabeligt Liv.

V. Prisopgaver.

Til Besvarelse af de for Aaret 1902—1903 af Universitetet udsatte 13 Prisopgaver*) indkom i Aaret 1903—1904 12 Afhandlinger, nemlig 4 theologiske, 3 retsvidenskabelige, 1 statsvidenskabelig, 1 klassisk-filologisk, 2 matematiske og 1 fysisk, hvorhos der i dette Aar indkom en Afhandling som Besvarelse af den i Aaret 1901 udsatte Prisopgave i Naturhistorie**). Af disse Afhandlinger fandtes en theologisk, en matematisk, den fysiske og den naturhistoriske værdige til Prisen. Accessit tilkjendtes to theologiske, de to retsvidenskabelige, den klassisk-filologiske og en matematisk Afhandling.

Forfatterne fandtes at være:

Af de prisbelønnede Afhandlinger:

Cand. theol. *Svend Aage Becker* af den første af de theologiske,
Cand. mag. *Lars Viggo Hesseldahl Madsen*, af den anden matematiske,
Stud. mag. *Agatus Holt*, af den fysiske,
Cand. polyt. *Poul Jesper Harder*, af den naturhistoriske.

Af de Accessit tilkjendte Afhandlinger:

Cand. theol. *Viggo Valdemar Ludvig Emil Jacobsen*, af den anden theologiske,
Stud. theol. *Andreas Frederik Boje*, af den tredie theologiske,
Cand. juris *Egmont Camillo Jens Frederik Andersen*, af den første retsvidenskabelige,
Cand. juris *Vilhelm Topsøe-Jensen*, af den anden retsvidenskabelige,
Cand. mag. *Carl Vilhelm Østergaard*, af den klassisk-filologiske,
Cand. mag. *Agner Krarup Erlang*, af den matematiske.

Vedkommende Censorers Bedømmelser af de indkomne Afhandlinger lyde saaledes:

I. De theologiske Afhandlinger. Som Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i Theologi for 1902—1903: „I Forbindelse med en Karakteristik af Irenæus' kirkelige og theologiske Standpunkt undersøges, hvad han forstaar ved „Sandhedens Regel“, hvorledes dennes Forhold er til

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1902—1903 S. 674—75.

**) Jfr. Univ. Aarb. f. 1901—1902 S. 221—22.

Skriften og den apostolske Trosbekjendelse, og hvorvidt der ud fra Irenæus lader sig drage almindeligere Slutninger om Trosbekjendelsens daværende Form og dens Oprindelse“, er der indkommet fire Afhandlinger.

Den første Afhandling med Motto: *simplicitas et veritas* (229 Kvartsider) er som Helhed et dygtigt Arbejde. Forfatteren er godt hjemme baade i Kilderne og i den nyere Litteratur om Æmnet; hans Bevisførelse er klar og forstandig. Bedst er Afhandlingens første Del, en exegetisk Undersøgelse af de Steder hos Irenæus, der direkte taler om „Sandhedens Regel“. Forfatteren, der arbejder videre i J. Kunzes Spor, har vistnok her fremhævet længe oversete Sandheder om „*regula veritatis*“s Forhold til Skriften. I de følgende Afsnit ere Forfatterens Resultater ikke altid tilstrækkelig underbyggede; hertil vilde bl. a. være krævet en nærmere Undersøgelse af Tiden for Irenæus' Fødsel og hans Forhold til de lilleasiatiske Presbytere. Men alt i alt er der ydet et Arbejde, som utvivlsomt fortjener Prisen.

Den anden Afhandling med Motto: *ὑποταγή δὲ θεοῦ ἀφθαρσία* Iren. IV. 38.3 (319 Sider Folio + nogle Tillæg) er meget omfangsrig og vidner om stor Flid. Forfatteren har imidlertid ikke tilstrækkelig koncentreret sig om Opgavens Hovedspørgsmaal, men fortaber sig i en Mængde Undersøgelser, som ikke staar i Forhold til dette. Besvarelsen faar derved et noget uordnet Præg, ligesom Formen er meget lidt omhyggelig. Forfatterens Litteraturkjenndskab er heller ikke fyldestgjørende; paaafaldende nok gjælder dette ikke mindst den danske Litteratur. Paa Grund af disse Mangler kan Afhandlingen ikke opnaa Prisen, men med Henblik paa det betydelige Arbejde, der er nedlagt i den, og den Undersøgesesiver, hvormod Afhandllngen vidner, kan der tilkjendes Forfatteren Accessit.

Den tredje Afhandling med Motto: *Θειον ἀληθεια παντων ἀγαθων ἀρχη* (144 Kvartsider) er klart og livligt skreven, dog vilde en tydeligere Inddeling have lettet Overblikket. Hovedspørgsmaalet har imidlertid ikke faaet en fyldestgjørende Behandling, navnlig gjælder dette Opgavens sidste Punkt. Men særlig Behandlingen af Irenæus' Theologi vidner om en saadan Flid, Kundskab og gennemgaaende sund Dømmekraft, at vi ogsaa kunne tilkjende denne Afhandling Accessit.

Den fjerde Afhandling med Motto fra I. Tim. 5,17 (125 Kvartsider) er anlagt klart og overskueligt. Kildebehandlingen er imidlertid ganske utilstrækkelig; Detailundersøgelsen af de vigtigste Steder er overfladisk. Forfatterens Litteraturkjenndskab er meget begrænset; han synes ikke at kjende de herhen hørende Undersøgelser af Kattenbusch, Kunze, Zahn, tildels ogsaa Caspari og Harnack. Han holder ikke de tre Størrelser: en Daabsbekjendelse — en fast formuleret Daabsbekjendelse — det apostolske Symbol (i den gammel-romerske Form) ude fra hverandre, men identificerer dem altfor hurtig, idet han i det hele drager forhastede Slutninger fra Mulighed til Virkelighed. Afhandlingen kan derfor ikke opnaa nogen Belønning.

Den 19de Marts 1904.

C. H. Scharling. P. Madsen. J. C. Jacobsen.
O. V. Ammundsen. Fr. E. Torm.

II. *De retsvidenskabelige Afhandlinger.* Som Besvarelse af den juridiske Prisopgave for Aaret 1902—1903: „Der ønskes med Henblik paa de foreliggende Procesudkast en kritisk Undersøgelse af Dommers og Parters gjensidige Stilling i den civile Proces efter de vigtigste fremmede Retsforfatninger“ er der indkommet tre Afhandlinger.

Den ene Afhandling har til Motto en Udtalelse af Kohler: „Wie derjenige, welcher viele Länder sah, die Lebensverhältnisse tiefer und gereifter durchschaut, als einer, welcher auf der Scholle geblieben, so wird die Beschäftigung mit dem ausländischen Prozesse uns sofort um viele

Jahre reifen, weil wir die Lebenserfahrungen anderer Völker uns dienstbar machen“.

Paa Grundlag af en omfattende Benyttelse af fremmed, særlig tysk Litteratur (hvorimod den nordiske Retslitteratur ikke er benyttet med samme Omhu) giver Forfatteren først en Fremstilling af den almindelige Beskaffenhed af Forholdet mellem Dommeren og Parterne og gaar derefter over til en Belysning af dette Forholds forskellige Sider efter de vigtigste fremmede Lovgivninger. Denne Fremstilling, der hviler paa meget flittigt og dygtigt Arbejde, er i det væsentlige korrekt, og der knyttes dertil adskillige praktiske Iagttagelser og Betragtninger. Men Forfatteren viser intet klart Blik for Sondringen mellem væsentligt og uvæsentligt, han fordyber sig derfor ikke tilstrækkeligt i de store Grundproblemer, og hvor han forsøger derpaa, lider hans Udviklinger af Mangel paa Klarhed og Stringens. Vi kunne derfor ikke finde hans Arbejde værdigt til Prisen, men mene dog, at det fortjener at belønnes med et Accessit.

Den anden Afhandling, mærket a—y—z, udmærker sig ved en klar og koncis Udtryksform og indeholder en velordnet Fremstilling af Æmnets Hovedpunkter. For adskillige Hovedspørgsmaals Vedkommende viser Forfatteren en ikke ringe Evne til at trænge ind, særlig i Spørgsmaalets praktiske Sider og finde Løsningen ifølge et forstandigt Skjøn. Men Afhandlingen har ikke i tilstrækkeligt Omfang inddraget fremmed Retslitteratur, og navnlig er det en Mangel, at Fremstillingen af engelsk Ret væsentlig kun er bygget paa nordiske Kilder. Forfatterens Behandling er desuden paa flere Steder noget kortfattet og i det hele altfor lidet indgaaende med Hensyn til den videnskabelige Diskussion. Vi kunne derfor heller ikke anse hans Arbejde for værdigt til Prisen, men mene dog ogsaa at kunne tildele det et Accessit.

Den tredje Afhandling med Motto: „Es ist eben beim Prozess nicht damit gemacht, dass man bestimmte Paragraphen hinschreibt, sondern die Menschen machen den Prozess“, giver en let læselig Oversigt over Spørgsmaalets forskellige Sider og knytter dertil flere friske og træffende, men undertiden ogsaa mindre vel overvejede Bemærkninger. Men hans Arbejde indskrænker sig ogsaa væsentlig hertil. Om nogen virkelig Fordybelse i de enkelte Problemer er der næsten ikke Tale. Og Benyttelsen af Litteratur er — forøvrigt ifølge Omstændigheder, over hvilke Forfatteren ikke vil have været Herre — saa begrænset, at allerede dette maa udelukke ethvert Spørgsmaal om Belønning.

Kjøbenhavn, den 21de Marts 1904.

H. Matzen. Jul. Lassen. Carl Torp. V. Bentzon.
H. Munch-Petersen. L. A. Grundtvig.

III. Den statsvidenskabelige Afhandling. Som Besvarelse af den statsvidenskabelige Prisopgave for 1902—1903: „En Fremstilling af Forsikringsvæsenets Udvikling i Danmark“, er der indkommet en Afhandling med Mærket M. T. Allerede dette Arbejdes store Kortfattedhed udelukker paa Forhaand Muligheden af en blot nogenlunde dybtgaaende Fremstilling, og Forfatterens Litteraturkjendskab synes da ogsaa meget begrænset, saa at selv nærliggende Arbejder ere forbigaaede, end sige, at han skulde have magtet at foretage selvstændige historiske Undersøgelser. End ikke det betydelige Materiale, som i den senere Tid er fremkommen i Statsanstaltens og forskellige Forsikringsselskabers Jubilæumsskrifter, er blevet benyttet. Forfatteren indskrænker sig til at give en skitsemaæssig Oversigt over de vigtigste Forsikringsgrene med nogle fra Statistisk Aarbog og andre let tilgængelige Kilder øste summariske Tal vedrørende Selskabernes Væxt og med en Række aphoristiske Bemærkninger om de forskellige Forsikringsarter, der ikke afgive Bevis for, at Forfatteren er

hjemme i sit Æmne. Der vil derfor ikke kunne være Tale om at tilkjende ham nogensomhelst Opmuntring for dette Arbejde.

Den 15de Marts 1904.

Will. Scharling. Harald Westergaard.

IV. Den klassisk-filologiske Afhandling. Som Besvarelse af Universitetets Prisopgave i klassisk Filologi for Aaret 1902—1903: „Der ønskes en indgaaende sproglig Kommentar til et selvvalgt Sted af de homeriske Digte paa mindst 100 Vers, udarbejdet paa Grundlag af den nyere historiske og sammenlignende Sprogvidenskabs Resultater“, er der indkommet en Afhandling med Motto: *Τὴν κατὰ σαυιὸν ἔλα.*

Forfatteren har til sin Text valgt de første 100 Vers af Iliadens 1ste Bog og gennemgaar udførligt hvert enkelt af de i dette Stykke forekommende Ord med Hensyn til deres Betydning og Oprindelse, deres lydige og grammatiske Form og, hvad der ikke er mindst paaskjønneelsesværdigt, deres syntaktiske Forhold, idet han derved tillige kommer ind paa saadanne almindeligere Fænomener, som de efter Opgavens Natur i og for sig meget spredte Enkeltheder maatte give Anledning til. Den Maade, hvorpaa Forfatteren saaledes har opfattet Opgaven og anlagt sin Besvarelse, fortjener i det hele taget megen Ros, ligesom han ogsaa paa mange Punkter røber et sundt Omdømme og ikke ringe Modenhed og Skarpsindighed. At han er særdeles godt hjemme i Græsk, er — uanset enkelte Smaafejl — klart af hele Afhandlingen, medens han dog paa den anden Side ikke kan frikjendes for paa forskellige Punkter at have ladet netop selve det græske Sprogs indre Historie træde vel meget i Baggrunden for Sammenligningen med fremmede Sprog.

Det Kjendskab til den sammenlignende Sprogvidenskabs Methode og Resultater, der kræves til Besvarelsen, har Forfatteren flittigt søgt at tilægge sig, idet han væsentlig bygger paa det store Hovedværk: Brugmanns og Delbrücks Grundriss der vergleichenden Grammatik der indogerman. Sprachen. Der forekommer imidlertid altfor mange Vidnesbyrd om, at hans Indsigt paa dette Omraade ikke have havt Tid til at blive Kjød og Blod hos ham: Fejl i Gjægvælsen eller Benyttelsen af det fremmede Sprogstof, Mangel paa Sikkerhed og Klarhed i Bedømmelsen af etymologiske Spørgsmaal, Misforstaaelser af hans Hovedkilde, som han paa den anden Side ofte følger saa slavisk, at selv visse tyske Fagord beholdes uforandrede, medens endog ret vigtige og lettilgængelige nyere Specialafhandlinger ere ham ubekjendte. Paa Grund af de fremhævede Mangler mene vi ikke at kunne tilkjende Afhandlingen Prisen; men vi nære paa den anden Side ikke Tvivl om, at den vidner om saa stor Dygtighed hos Forfatteren, at den fuldt ud er værdig til at belønnes med et Accessit.

Kjøbenhavn, i Marts 1904.

Vilh. Thomsen. O. Siesbye. Holger Pedersen.

V. De mathematiske Afhandlinger. Af Universitetets for 1902—1903 stillede matematiske Prisopgave: „Af Huygens' Skrifter og af hans nysudgivne Brevsamling ønskes fremdraget og forklaret hans Løsninger af saadanne Opgaver, som nu løses ved Differential- og Integralregning“ er der kommet to Besvarelser.

Den ene, der er mærket med et Pentagram, betegnes af Forfatteren som et Forsøg til Besvarelse, og ved Arbejdets Slutning beklager han i de sidste Maaneder kun at have havt lidt Tid til sin Raadighed og derfor at have maattet give en Del af Værkerne en ret flygtig Omtale og ikke at have faaet saa meget med navnlig af Korrespondancen, som det burde være sket. Hertil maa føjes, at han ikke, som det forlanges i Opgaven, af den virkelig behandlede Del af Huygens' Arbejder „fremdrager og forklarer“ Løsningerne af den omspurgte bestemte Art af Opgaver,

men refererer Skrifternes Indhold i hele den i dem foreliggende Sammenhæng. Det maa dog indrømmes, at det er et virkelig godt Referat, han giver af Huygens' i matematisk Henseende betydeligste Hovedværk: *Horologium oscillatorium*. Gjengivelsen af den vidtløftige Fremstilling, som man paa den Tid maatte bruge for at blive forstaaet og tilfredsstille de Krav, som Huygens selv stillede til sine Bevisers formelle Gyldighed, er kort nok til at være let overskuelig, og den faar dog alt saaledes med, at den indsigtfulde Læser derigjennem ikke blot lærer de betydningsfulde Resultater, disses Sammenhæng og Hovedmomenterne i deres Begrundelse af kjende, men ogsaa vil kunne se den store Omhu, med hvilken Huygens tilvejebringer og benytter de Forudsætninger, som gjøre hans Beviser uimodsigelige. Læseren af den foreliggende Afhandling maa imidlertid selv faa fat paa alt dette og selv deraf drage sine Slutninger om, hvad Huygens overhovedet formaaede paa det infinitesimale Omraade, og hvilke Hjælpemidler han besad ikke blot til som i sit Værk at bevise Rigtigheden af de Løsninger, som han opstiller, men ogsaa til fra først af at finde disse Løsninger. Hertil giver Afhandlingen aldeles ingen Vejledning, og Forfatteren meddeler intet af de Bidrag til Besvarelsen af disse Spørgsmaal, som kunne hentes fra Huygens' Korrespondance. I den eneste lille Kommentar, som Forfatteren tillader sig at føje til Gjengivelsen af Huygens' Værk, dvæler han blot ved Savnet af nogle af de i Nutiden benyttede Begreber, medens det netop havde været hans Opgave at forklare, hvorledes Huygens kunde naa saa vidt uden udtrykkelig at opstille disse Begreber.

Horologium indeholder saa mange af de i den stillede Opgave omspurgte Løsninger af infinitesimale Opgaver, at en Kommentar bygget paa, hvad der ellers foreligger fra Huygens' Haand, vilde indeholde en væsentlig Del af den forlangte Besvarelse; men denne Kommentar mangler, og dette Savn udfyldes i ingen Maade ved den flygtige Gjengivelse af Resultater i Huygens' andre udgivne Værker. Den stillede Opgave er saaledes ikke besvaret; men vi mene dog, at den gode og fuldstændige Gjengivelse af Huygens' Hovedværk er et Skridt henimod Besvarelsen, som kan belønnes med et Accessit.

I det andet foreliggende Arbejde med Mærket $\Sigma r^2 = n I$ gives en virkelig Besvarelse af den stillede Opgave. Fra vel ordnede Synspunkter prøves det, hvilke infinitesimale Undersøgelser Huygens i det hele giver sig af med at udføre. Der gives klare og paalidelige Referater af hans forskellige virkelig udførte infinitesimale Undersøgelser, og naar derved ikke medtages mere af den Sammenhæng, hvori de forekomme hos Huygens, end hvad der er nødvendigt for at forstaa deres egen Betydning, stemmer dette ganske med den stillede Opgave. Den hele Ordning og passende Sammenstillinger med de nu brugelige Fremgangsmaader giver en klar Forestilling om Rækkevidden af saadanne Fremgangsmaader, som Huygens ikke beskriver i Almindelighed, men viser sig i Stand til at bruge, naar foreliggende Spørgsmaal kræve det. Forfatteren kan derved ogsaa af og til paa en rimelig Maade udfylde saadanne Løsninger, hvoraf Huygens er i Besiddelse, men om hvis Udførelse han kun giver Antydninger. Forfatteren opnaar alt dette ved at benytte baade Huygens' tidligere udgivne Værker og hans nu udgivne omfangsrige Korrespondance.

Der burde maaske nok nogle Steder være taget noget mere med. Indvendinger kunne gjøres mod enkelte Bemærkninger, og Forfatterens Gjengivelser af Beviser ere undertiden saa korte, at man kun af Figurer og af Sammenhængen kan gjette sig til anvendte Betegnelser Betydning; men intet af dette borttager det gode Indtryk, man faar af Besvarelsen i sin Helhed. Denne anse vi for fuldt værdig til den udsatte Pris.

Kjøbenhavn den 14de Marts 1904.

Thiele. H. G. Zeuthen. Julius Petersen.

VI. *Den fysiske Afhandling*. Som Besvarelse af Universitetets Prisopgave i Fysik for Aaret 1902—1903: „Ved elektriske Undersøgelser kan

man faa Brug for Ledningsmodstande af saadan Størrelse, at man ikke med rimelige Dimensioner af Traaden kan lave dem i Form af Traadruller. Der ønskes en Redegjørelse for de Veje, ad hvilke man har søgt at fremstille saadanne meget store Modstande og for de Vanskeligheder, man har maalt ved Brugen af dem. Endvidere ønskes der en experimental Undersøgelse, som kan føre til en sammenlignende Vurdering af de forskjellige Slags Modstandes Uforanderlighed i Tidens Løb og under Brugen“ — er der indkommen en Afhandling med Motto: „Alere flamman.

I den første Del af Afhandlingen er der givet en udførlig og vistnok ret fuldstændig Beskrivelse af de Metoder, der hidtil have været anvendte for at fremstille og undersøge meget store Modstande; herved maa der siges at være givet en fuldt tilfredsstillende Løsning af den første Del af Opgaven; Forfatteren har mødt den Vanskelighed ved dette Arbejde, at Æmnet for hans Undersøgelse i Regelen ikke findes særskilt behandlet men lejlighedsvis i Forbindelse med Omtalen af saadanne Arbejder, hvor de store Modstande have været anvendte.

Ved Besvarelsen af den experimentale Del af Opgaven har Forfatteren selv fremstillet en Række Modstande og undersøgt dem, særlig for deres Foranderlighed i Tidens Løb. Det maa beklages, at han er vejen tilbage for Vanskelighederne ved Fremstilling af Modstande dannet af tynde Metallag afsatte paa Isolatorer, da det synes, som om man kun ad den Vej kan faa fuldt tilfredsstillende Resultater.

Den anvendte Maalemethode har i Hovedsagen været Stødstrømsmethode i Forbindelse med Kondensator. Som Kontrol har for de mindre Modstande ogsaa Wheatstones Bro været anvendt; det havde været ønskeligt, om Forfatteren havde skaffet sig en Kontrol ogsaa for de større Modstande ved Anvendelse af det direkte Udslags Methode. Herved vilde han formodentlig paa et tidligere Tidspunkt være bleven opmærksom paa Fejlkilder, som have forringet Værdien af hans første Iagttagelser.

Kan der end saaledes rettes vægtige Indvendinger mod Besvarelsen af denne Del af Opgaven, anse vi dog, i Betragtning af de ret betydelige Vanskeligheder, som Forfatteren har havt at overvinde ved det experimentale Arbejde, hans Besvarelse for værdig til at belønnes med den udsatte Pris.

Kjøbenhavn, i Maj 1904.

Emil Petersen.

S. M. Jørgensen.

C. Christiansen.

VII. *Den naturhistoriske Afhandling.* Som Besvarelse af Universitetets i 1901 udsatte Prisopgave i Naturhistorie: „Som bekjendt har man efter Beliggenheden og Fordelingen af de større Dalsystemer i Midtjylland formodet, at Vandløbenes Baner dér have undergaaet betydelige Forandringer siden Istiden, i Analogi med hvad der er eftervist for de nordtyske Flodsystemer. Ikke desto mindre foreligger der hidtil ingen nærmere Undersøgelser over Aernes Forløb ved Istidens Slutning og deres senere Forandringer. Der ønskes derfor indenfor en begrænset Egn, f. Ex. Silkeborg Egnen, gjort Undersøgelser over, hvilke Slutninger man af Terrænforholdene og den geologiske Bygning kan drage om Udviklingen af de nuværende Vandløbssystemer;“ er der indkommet en Afhandling med Motto „Mange Bække smaa gjøre en stor Aa“.

Afhandlingen (126 Sider), som helt igjennem hviler paa selvstændige Undersøgelser, er ledsaget af en fotografisk formindsket Gjengivelse af et efter Steenstrups Methode og med Benyttelsen af 12 af Generalstabens Atlasblade (1 : 40000) udarbejdet Højdekort over Landet omkring Aarhus og Grenaa, endvidere et Kort over Flodaflejringerne ved Hoed og 48 Landskabsfotografier.

Afhandlingens væsentligste Afsnit angaar Forholdene i den sydlige Del af Grenaa-Halvøen. Forfatteren paaviser, hvorledes Landskabet her beherskes af tre store Endemorænebuer, hvis karakteristiske Bakker omkranser Kalø og Ebeltoft Vige, og gennem hvis nærmere Studium det

lykkes ham at fastsætte Forløbet af Isens aktive Yderrand i forskellige paa hinanden følgende Udviklingstrin. Han paaviser dernæst en Række af overmaade interessante Smeltevandsdannelser svarende til en, nær udenfor de yderste Endemorænebuer liggende Opholdslinie for Isranden. Forfatteren fastslaar, at disse Smeltevandsdannelser begynde i Øst, i Egnen ved Glatved Strand; her maa en mægtig Flod antages at være traadt ud fra Isen i 120 Fods Højde over Havet og med vestlig Retning; den har først afsat de store Kalkrullestensafløjninger, som karakterisere Glatved Egnen, og Floden har fortsat sit Løb mod VNV tværs gennem Grenaa-Halvøen til Lavningerne ved Randers Fjord. I Afhandlingen gjøres endvidere Rede for en Del af dette gamle Flodløbs Udvikling og dets Forhold til Nutidens Vandløbssystemer. Endelig fremstilles Endemorænenes sandsynlige Fortsættelse mod Vest indtil Ravnso og Lilleaaens dertil knyttede Udviklingshistorie.

Ligesom Afhandlingens Hovedresultater maa siges at udgjøre et nyt og væsentlig Bidrag til Danmarks Geologi, ere ogsaa adskillige af de meddelte Enkeltheder om den undersøgte Egn's Geologi hver for sig af ikke ringe Interesse, og Undersøgelsen er i det hele gennemført med stor Dygtighed.

En Mangel ved Afhandlingen er Kortbilagenes Faatallighed; det store Højdekort egner sig ganske vist fortrinlig til at vise Bakkelandets varierende Karakterer, men Kortets lille Maalestok og de alfor mange andre Forhold, som ere søgt gjengivne derpaa, gjøre, at intet enkelt Forhold træder frem med ønskelig Tydelighed.

Mod enkelte af Forfatterens Meninger kan der uden Tvivl rejses Indvendinger; medens man saaledes maa rose den Dygtighed, hvormed Bakkelandskabernes lokalt forskellige Præg er iagttaget og udhævet, kan man næppe være enig med Forfatteren i den Betragtning, at en Del af disse Forskjelligheder i den undersøgte Egn ikke skulde kunne afhænge af andet end af Alderen.

En Svaghed ligger endvidere i den Begrænsning, Forfatteren har givet sine Undersøgelser. Efter at han i den sydlige Del af Grenaa-Halvøen har paavist de ovenfor nævnte Forhold, vender han sig til Egnen Vest for Aarhus, hvor der ikke kunde ventes noget væsentlig Bidrag til Forstaaelsen af Grenaa-Halvøens Vandløbsforhold. Det havde været ønskeligt, om Forfatteren i Stedet havde søgt at udrede Aarsagen til det af ham paaviste ejendommelige Udspring af en Gletscherflod, et Udspring, som synes vanskeligt forklarligt, saafremt Forfatteren skulde have Ret i sin ubevist henstillede Formodning om, at forskellige Dannelser i den nordlige Del af Grenaa-Halvøen tilhøre det „ældre Diluvium“. Adskillige af Forfatterens Iagttagelser synes i Virkeligheden at henpege paa, at et mere afrundet Hovedresultat vilde være naaet, om Fortsættelsen af den paaviste Isrand var eftersøgt i den nordlige Del af Grenaa-Halvøen.

Da Arbejdet imidlertid helt igjennem bringer nye og værdifulde Bidrag til Kundskaben om Landets og Flodløbenes Udviklingshistorie, finde vi det fuldt ud værdigt til at belønnes med Universitetets Guldmedaille.

Den 25de Februar 1904.

Hector Jungersen.

N. V. Ussing.

Eug. Warming.

De for Aaret 1903—1904 udsatte Prisopgaver vare: 1. *Theologi*. Efter en Udvikling af Kants Lære om det højeste Gode som et Hinsides og af S. Kierkegaards Paastand, at Kristendom er Lidelse, undersøges, hvilken Stilling begge Opfattelser indtage til det kristelige Lyksalighedsbegreb, som dette foreligger i Jesu Forkyndelse og i hans Optræden. 2. *Loekyndighed*. Der ønskes en Fremstilling og kritisk Bedømmelse af de nordiske og enkelte europæiske Hovedlandes Regler om juridiske Personers og andre kollektive Enheders Strafbarhed. 3. *Statsvidenskab*. Prisbevælgelsen i Danmark i Tidsrummet fra 1650—1750. 4. *Lægeviden-*

skab. En Skildring af de forskjellige Former af medfødt Farveblindhed med Hensyn til deres kliniske Forhold. 5. *Filosofi*. Fremstilling og Kritik af Stuart Mills Ethik. 6. *Historie*. Helgendyrkningen i Danmark i Middelalderens sidste Aarhundreder. 7. *Klassisk Filologi*. Der ønskes en Fremstilling af Staten Korinthos's Historie og Institutioner samt den Rolle, den har spillet i Hellas's politiske og økonomiske Liv indtil Aar 146 f. Chr. 8. *Østerlandsk Filologi*. En Fremstilling af Kvindens Stilling i det gamle indiske Samfund med Benyttelse af Grundtexten ved de anførte Steder. 9. *Nordisk Filologi*. Naar og hvorledes er det danske Skriftsprog opstaaet? 10. *Tysk Filologi*. En indgaaende Undersøgelse af den (høj- og neder-) tyske historiske Visedigtning i dens Udvikling indtil ca. 1565 med Hensyn til Teknik, Form og Indhold. 11. *Æsthetik*. At skildre den historiske Udvikling af Forskjellen mellem ideal og karakteristisk Stil i Digtningen. 12. *Astronomi og Matematik*. Der ønskes et Referat af de vigtigste Fænomener ved den nye Stjerne, der viste sig i Perseus i Februar 1901, og en kritisk Vurdering af Seeligers og andres Theorier derom. 13. *Kemi og Fysik*. Der ønskes en kritisk Redegjørelse for alle hidtil fremstillede Forbindelser af tetravalent Bly, i Forbindelse med selvstændige Forsøg paa at fremstille andre Blyforbindelser af samme Iltningegrad med særligt Hensyn til Analogien med andre tetravalente Grundstoffer. 14. *Naturhistorie*. Medens der haves et godt floristisk Kjendskab til Danmarks Laver (Lichenes), foreligger der ikke nogen omfattende Fremstilling af deres Fordeling efter Væxtpladsernes Forskjelligheder. Der ønskes derfor en saadan Fremstilling, som behandler i alt Fald de vigtigste af de Plantesamfund og Væxtpladser, som findes i Danmark, og, om muligt, tillige paaviser, hvorvidt der findes nogen Tilpasning af Lavernes ydre og indre Bygning til Væxtpladsernes fysiske Forhold. Afhandlingen maa ledsages af de til fuld Forstaaelse nødvendige Præparater.

VI. Akademiske Promotioner.

I Aaret 1903—1904 have 15 Promotioner fundet Sted idet, der er tildelt 1 den juridiske, 7 den medicinske og 7 den filosofiske Doktorgrad.

Klinisk Assistent ved det kgl. Frederiks Hospitals kirurgiske Laboratorium *Axel Gustav Blad* (Lægeexamen i Januar 1896) forsvarede den 3die Oktober 1903 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Om Enteroptose. En pathologisk-anatomisk-klinisk Studie“. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. K. Faber og Dr. J. Fibiger, af Tilhørerne Professor, Dr. med. Carl Lorentzen og Kredslæge, Dr. med. Poul Hertz. Graden meddelt den 20de Oktober 1903.

Mag. sc. *Schach August Steenberg Krogh* (Magisterkonferens i Naturhistorie i Oktober 1899) forsvarede den 10de Oktober 1903 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Erørernes Hud- og Lunge-respiration. Et Bidrag til Theorien for Vexelvirkningen mellem Blodet og Atmosfæren“. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne R. Pedersen og Dr. Chr. Bohr, af Tilhørerne Professor, Dr. H. Jungersen, under hvis Opposition Professor, Dr. Eug. Warming styrede Handlingen som Prodekan. Graden meddelt den 27de Oktober 1903.

Reservelæge ved St. Hans Hospital *Einar Brünniche* (Lægeexamen i Januar 1893) forsvarede den 4de November 1903 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Studier over Hjærnesvulsternes Behandling“. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. Thork. Roving